

תשובת רבי

מסקים

עקיבא איגר

יה

סימן כד

נסתפקתי ועודלח הוי, צווי קהיה מוטל על ערס דוי צסקנת מות, והרופא לוס לו לאכול ציה"כ, והיו ונהפלים צחדרו וקראו אותו לתורה ולא נסתפקתי צזה וליתתיו לעלות, כי צפשוטו הקריאה צויה"כ מחמת קדושת היום, כמו צשאר י"ע וצנת וא"כ גם ווי שאינו מחענה יכול לעלות, ואך ה"י רוליס לקרות אותו גם צמונחה וצזה נסתפקתי, אם קריאת התורה צמונחה הוי מוסוס תענית אלף דצשאר תענית קוראים ויחל וצויה"כ קוראים צפי עריות וא"כ אינו מחענה א"י לעלות, או דגם קריאה זו מחמת קדושת היום, לקראות גם צמונחה כמו צצנת ויכול גם אינו מחענה לעלות ול"ע לדיכא:

סימן כה

לידידי הרב רבי גמליאל בק"ק שאנלאנג.

מ"ה דרלה ועכ"ת לחדש לדיכא צווי סנסתפק אם צירך אם לא דקיי"ל צצ"ע (סי' ר"ט) דאינו וצרך לא צתחילה ולא צקוף חוץ וצצהו"ז שהוא ויה"ת דו"מ גם צשאר צרכות יחזור ויצרך צלשון לעז לוי"ש הש"ך י"ד (סי' קע"ט) דשם צלשון חול אינו שם ומוחר למוחקו ולוזה דקיי"ל דאפילו צרכהו"ז כאורה צכל לשון, כדאיתא צצ"ע (סי' קפ"ה) א"כ גם צסקת יצרך צלעז דאין צו חשש צרכה לצטלה ואינו עוצר מוסוס לא תשא.

אין דצרו וחוכים להלכה צכל וכלל דוה דפשיטא למעכ"ת דשם צלשון לעז אינו עוצר מוסוס לא תשא, אינו כן, דהא הרמב"ם (פ"צ ה"כ ויה"ל צצועות) כתב וז"ל אחד הכצבע או שהצניע צשם המיוחד או צאחד ון הכוויין כגון שנסצבע צשמו חנון וכו' וכו' וכו' צזהם צכל לשון הרי זה צצועה גמורה עיי"ש, ומצואר דכך הדין צכל הצצועות הן צצועות צנויי שאזהרתיה ויולא תצצעו צשמוי לשקר הן צצצועות שול דאזהרתיה וולא תשא, הרי להדיא דאך דמוכיר השם צלעז הוי ג"כ צכלל לא תשא, וכיון צצצועת הרצצ"א (סי' תמו"צ) סכתב דפרשת קוטה דכאמרת צכל לשון היינו חוץ ונהשם סלריך לומר צלשון הקודש דהא צעיקן שם המיוחד עי"ש, ומשוע דוקא היכי דצעיקו שם המיוחד, צזה לא ונהי אלף צלה"ק אצל צשאר צצועות דצככוויין קני אפטר ג"כ צלשון לעז.

ומ"מ אין וזה סחירה לדצרי הש"ך הי"ל דאך דהוי צצועה צשם ו"ו ויחר למוחקו, ד"ל דשם צלשון לעז הוי כמו כוויים דמוחר למוחקו חוץ ואלותן צצענה הוטרפות פ"ד דצצועות וו"ו הכצבע צהן הוי צצועה בדקתני צמונתיתין וצכל הכוויים, הכי כווי יס לומר דשם צלשון לעז מוחר למוחקו ווכל ווקוס הוי צצועה צשם.

וכיוצא צזה כתבו הרעצ"א והר"ן הוצא צכיו (סוף פ"ו ויה"ל יקודי התורה) דונלך ונלכיס האמורים צדכיאל וכן סלמה האמור צציר השירים דאמריין דהוי קודש היינו לענין זה דהכצבע צזהם הוי כצבע צשם, אצל ו"ו מוחר למוחקו.

ובן ואלתי צצצצ"ן (ח"א סי' צ) וז"ל האזכרות מחורגמות מוחר למוחקו לפי שאין איקור למוחקו אלף ז' שמות המפורשים צצרק צצה"ע, ואלו ה"ה איקור

למוחקו כתגוס שלהם ה"י יותר וזה, ולא עדיף כתגוס שלהם ושארי כויות דמוחר למוחקו, והרמב"ם ז"ל כתב כי השמות שהם צשאר לשכות דים ככוויים לענין צצועה עכ"ל והיינו מושש כו"ש.

ואף דהש"ס מדוני ומיקה לצצועה כדאמרי פ"ד דצצועות למויורא דמוון ורחוס שמות כיהו וכו' ל"ל דו"מ לפי וזה דושני חתם דכצבע צווי שהוא רחוס זה צעלמו צכל הכוויים וצשם צלשון לעז דאך דהשם צלעז אינו שם צעלמו, וכל ווקוס הכוונה לוי שקוראים אותו כן צלשון לעז.

ואחרי דצרכו דכצבע לשול צלשון לעז עוצר מוסוס לא תשא, ה"כ לענין צרכה שאינה לריכה דעוצר מוסוס ל"ת, אם וצרך צלשון לעז ג"כ עוצר צל"ת, ואך דצמוכיר שם שוים לצטלה כראה וולשון הרמב"ם סוף הלכות צצועות וו"ש אלף אפילו להציר שם ויהשמות המיוחדים איקור וכו' ומשוע דצכיוויים ליכא איקורא, [ולישא דהרמב"ם שם משמות המיוחדים איני מצין דהא לכורה שם המיוחד לא ה"ו רק שם הוי צ"ה למוד, ואלוי הכוונה שמות המיוחדים היינו כוויים וזה ששם שמותיו של הקצ"ה כו"ש הרמב"ם (רפ"ו ויה"ל יקודי התורה) שם משמות הקדושים והטורים סנקל צזהם הקצ"ה וכו' וצצעה שמות הן וכו' וזה למעט רחוס ומנון דאין נקרא צזהם הקצ"ה אלף ששם ודומי שהוא רחוס ומנון ולגצי צצועי הוא דמיצי, דכצבע צווי שהוא חנון] וכל ווקוס לענין צרכה שא"ל דנפקא לן ואלורה דלא תשא מויר צזה דגם שם צלשון לעז איקור דמוכרך לוי ששמו כן צלשון לעז.

ואף דלשיעת חוס' צרכה שא"ל קיל יותר ויהצרת שם לצטלה דהא ס"ל לחוס' דמוכרך צרכה שא"ל הוא רק איקור דצצן, ו"ו להרמב"ם מויר יותר, ואל תחמה, דהא חזיקן דמוכרך צרכה שא"ל עוצר צל"ת ואלו צמוכיר שם צמינס ומצואר ריש תמורה דליכא אזהרה אלף איקור עשה, אה ד' אלקיך תיחא, וכן ומצואר צלישא דהרמב"ם סוף ה"ל צצועות, דזהלכה נ"י כתב השווע הזכרת שם ופי חצירו לשול או שנסצבע לפכיו צשקר או דצירך צרכה שא"ל שהוא עוצר מוסוס כושא שם ד' לשול הרי זה מיצי לכדוה, ואח"כ צהלכה י"א כ' לא צצועת שול צלצד איקורה אלף אפי להציר שם ויהשמות המיוחדים לצטלה איקור, הרי דמוכרך צרכה שא"ל כ"ל לה צפשיטות צחדא ומחתא עם כצבע לשול, וא"כ דמויר שפי י"ל דאפי צלשון לעז הכי הוא, דמושוע דמד / יכא אית ל"י למוכרך צרכה שא"ל עם כצבע לשול, ומדייל להו צחדא צצא, ככלעכ"ד.

ומ"ה סכתב ועכ"ת כ"י לייצב צזה קושיית שער אפרים דאחוי לא קאוור צאיעיאל דכסיס צצהו"ז דאורייתא או דצצן דכ"ו צסקת אם צירך צצהו"ז, והיינו דגם אם צירך צצהו"ז דצצן ו"ו לריכה לצרך צלשון לעז.

אין זה כלום, ואינו מוספיק לקושיית שער אפרים, דהרי ו"ו הדין דצסקת דאורייתא יכול לצרך צלשון הקדש, כדאמריין ספק אמר אמת וי"צ חזר ואומר, דמושוע ודאי דאוור כדרכו צלה"ק, וצזה ליכא קושיא דהיא גופא עעווא וואי דלוח לן להכניס עלונו צסקת לא תשא, הא אפטר לקיים שפיסה, לצרך צלעז, דזה אינו, דצלא"ה לריכיס להצין להרמב"ם דמוכרך צרכה שאינה לריכה עוצר ומדאורייתא צלא תשא, אחוי צסקת צירך

תשובת רבי

תסקים

עקיבא אתר

צירך צהמיו וספק אמר אמת ויליב חוזר ומצדק דהוי ספיקא דאורייתא, הא נגד זה הוי ק' דאורייתא דלא חשא, וחסו צלמות רחית חוקי צפרק ד' דריס (דף ל"ג פ"א) דמצד צרכה טא"ל הוי רק איסור דרצנן ולהצטעם יקסא.

וביותר הא צודאי אם הזכיר ילאח מלריס צלא נוסח הצרכה יולא ידי דאורייתא איכ אונאי אמרינן דספק אמר אמת ויליב חוזר ואומר צצרכה להכריס עלמו מספק לאו דלא חשא, הי' לן לוור דזכיר ילימו צלא נוסח הצרכה, לעיכ הדצר צרור כיון דס' דאורייתא לחומר א' מלאורייתא א' מדצנן כיון דעליו החיוב להזכיר ילימו ולצדק צהמיו, הוי כחמוייב ודאי דמוזכירו צנוסח צרכה, ואין עליו טס ומצד צרכה טא"ל, ואף אם קרי טמיא גליא דצבר צירך מימו אינו עוצר צלא חשא, כיון דעשה כן מחמת ס' חיוב ומימו אותו חייל צכך לחזור ולצדק אין זה צכלל ומצד צרכה טא"ל, ואיכ עדיין קסא דלמא חיימו דאם נעיס חייבות צצהמיו דאורייתא אם מקופקת אם צירכה צבר מותרת לצדק צלהיך כמו אקסיס דמוצרכיס צספק צלהיך דאין כאן ידנדד לית וכי"ל, אצל אם מחייבות רק מדרצנן, אר מקופקת איכה נשאה לצדק צלהיך.

ולדינא מקספקלא צנעיס שאלכו כדי שציעה ומקופקת אם צירכו צהמיו די"ל דא"ל לחזור ולצדק דלגבי דאורייתא הוי ס'ס, ספק טאיכה מחייבת וספק אם צבר צירכה, ולגבי דצנן הוי ספק דצנן שווא צבר צירכה, וכיולא צזה כי דמימו י"ד (ס' פ"ג) גבי ליר דגיס טוואיס, ואספסר להספוסקיס צנסיס צלחחזק אקורא לחומר, י"ל דהכא נערינן ס' אם צירכו דהוי חזקת חיוב לא חוקרי ספק, ואף איכ להספוסקיס דספק דצנן צחזקת איסור אקור, אף אמרינן ספק קלא ק"ש למי"ד ק"ש דצנן אינו חוזר יקורא הא הוי חזקת חיוב, (ועיי' צפלתו ס' ס"ט סק"י ולי"ע).

גם י"ל דהא דס'ס צלחחזק אקורא אקור, היינו אם צ' הספיקות נגד החזקה אצל הכא צחד ספק אם מחייבות ליכא חזקה כנגדו י"ל דהוי ס'ס והארכתי צפרע זה צתשו' אחרת, ידידו

עקיבא

סימן כו

לידידי הגאביד דקיק צעמפל בורג הרב רכי טוביה ניי אשר הוגד לו צמיו צענין הונאורע דנואלת צספק חטע חמולה צחוד הקדירה טעמונו צה חוין צצבת טהחרתי צפסעווח טארי הקדירות והצצטילין טצחוכס, אמת כי כן הוריתי והכני ונשיב לרומיס צקילור נמוץ על דצרוי, מי"ט מעכ"ת צודאי הצליעה הולכת צכל הכלי למגיא (ס' תס"ז ס"ק ל"ז) וצתבור טהוחס עיי' אט גיכ מסיק הש"ך (ס' קכ"א סק"י) דמחשטעט צכל הכלי, זה אינו, דיסוד דצרי הש"ך צנוייס דאף דקיי"ל (צכ"י ל"ד) צכף דומשטערינן צמה וצחחצ, דאף דקיי"ל צכל וצחכת דחס מקלח' חס כולו, [וממילא ראי לומר דומשטעט צכל הכלי דקיי"ל ס' י"ב] מימו לעינן זה לא אמרינן דחס מקלחו חס כולו, ומחלק הש"ך דצחוחס עיי' אט גרע, והיינו דהוי כאלו מומס חס כולו, וממילא אמרי' דומשטעט צכולו כההיא דס'י

ל"ז והכל מקספיקא דליצעי' צוצחיס דמווא ציסול ומשטעט צכל הכלי וכמוצור צכ"י ל"ז, אצל לפי אידך ל' דליצעי' דצחס כולו מומס לא אמרינן ציסול ומשטעט צכל הכלי נס צחוחס עיי' אט הכי הווא, והרליס דהא צצט"ך (ס' ל"ז) צלשפית פטעידל עס פת צחחור דן עליו מקספא דליצעי' דציסול ומשטעט צכל הכלי.

ראך עכ"ז מימו צכ"ד ראי לאסור מקספא דמווא ציסול ומשטעט צכנ הכלי, ואף דהס"ך (צכ"י ל"ז) כתב להקל צלא ראינו טזז דהוי ס'ס, מימו צזה טפיר כחצ מעכ"ת דציסול טל מיס כיון דווליי ועיס רוב הרחיות עוליס לומעלה וצ לחוץ על רלפת החחור הוי כמו ודאי צז והיינו אם הכלי וולא אר חסר ומעט מווליי הקדירה והכל לפי ראות עין המורה אם הווא קרוב לודאי דשטפ"ד וצ.

אמנם צעיקר היסוד ריל דאף אם ציסול ומשטעט צכל הכלי מימו אינו אוקר להקדירות אחרות כיון דצמוקוס אינו צענין רק צלוע ממילא אמרינן צזה אין צלוע יולא מכלי לכלי צלא רועצ, כמו"ט הט"ז י"ד (סיון ל"ז סכ"ע) זולת אותן קדירות היחר טגיכ הווא צלופן טקרוצ ומימי טהרתיחה עלה לומעלה וצ לחוץ מחתיסה, דכיון דהצלוט ממוקוס טפיכת קדירות האיסור הולך ומחשטעט צכל הכלי וכצלע האיסור צלא הווא טחחת הקדירות היחר ומחר ואוקר הקדירות, אלא דמימו אותן הקדירות טאין צריחוק וקוס דלפט"ר דהציבה הולכת מחתיסין אף דאסו לא הוי רוב וווליי טשטפ"ד כל כך הרבה טהציבה ילך למחוק לתחת הקדירות ההס מימו עכ"ס ספק הוי שווא צז מחתיסין, ואף דהוי ספק ונשהו מימו אקור כההיא (דס' תוני' ס"ד צהגה"ה) חיישינן שווא נשארו פכורים, ואף דהעולת טכצ טס כתצ וז"ל ואף דהוי ס' דצנן מימו חיישינן שווא טכיס דומפכר ומנו פכורים, עכ"ל, מימו אר צעניי כחצתי על גליון ומגיא צזה"ל, ואף דהוי ס' דצנן לעכ"ד למה טכחצ המגיא דסינן קודס פסק מהכי דצטעס לא אמרינן דחוזר וכיער, י"ל דומש"ה ספיקו דומש"ה אקור ומש"ס דצרי טלימו דאף דקיי"ל דחוץ לא חוקרי יטלימו כדמווכח וזה דמתירין צע"ס צכ"י (עיי' ומגיא ס' תוני' סק"י) היינו דהטעם דחוזר ונאסר, אצל הכא לעינן ספק דצפסח אחר א"ל לסמוך על הספק להקל, דאף אם נשאר פכורים יס לטקן קודס פסח ומותר צודאי איכ לגבי ספק חוקרי יטלימו וספיקו לחומר, עכ"ל, איכ היכ דהצצטילין אין חחריס ונאסרים צפסח אחר, דהא צטעס לא אמרי' חרי" וריכ צפסח אחר א"ל לסמוך על הספק להקל, ואף צודאי צז מחתיסה טריא וטו צמרי' עתה צפסח זה עד טחאלכט ומעטס ספק תאלכו צהחר אחר פסח וצחי' מותרת צכך לעולס.

מ"ט מעכ"ת כ"י דהקדירות מותרים צפסח האחר דלגבי איסור ומש"ה סומרינן על הגאון חכ"ל דלחר יציח הוי עפכא, הא מימו אם אינע זה צסוף מימו פסח יהי' הקדירות אקורים צפסח הצא חחילת מימו הספסח, דעדיין לא כלו יצ"ח, אצל צלמות א"ל לזה דהא אפילו החצטיל עלמו טחחל צו החטה מותר צפסח הצא דצטעס לא אמרינן חרי"כ.

מ"י מעכ"ת להקשות על החכ"ל הר"ל מדצרי הש"ך (ס' ק"צ) דצכלי איסור טחחערצ צרוב כלי היחר דלריכיס להמתין עד למחר הוי דטלימו, דלעכ"ד להמתין עד למחר יצ"ח דיהי' לו היחר גיכ מדרצנן, ומעכ"ת כ"י כתב לחוץ ללא